

Sanomia Turusta.

1884.

N:o 48.

Tilauksinta	Turussa.	Turun postit.	Miesja postit.
Koko vuodelta	6 m. — p.	8 m. 90 p.	9 m. 26 p.
3 vuodelta	4 " 50 "	6 " 70 "	6 " 97 "
1 " 50 "	4 " 50 "	4 " 68 "	
1 " 50 "	2 " 30 "	2 " 39 "	
Kuukaudelta	— 50 "	Postitiet numerot 10 p.	

Päätoimittoja: A. Rasmgren.

Annetaan:
jota pyhättömänä päivänä k:lo 8 a.p. sekä pyhäpäivien jälkeisinä päivinä k:lo 1 p:llä.
Ilmoitukset
maksavat 10 p. jokainen pieni rivi, ja niitä vastaanotetaan
Toimituspaiikassa,
talo N:o 21 Lantifellä Rantakadulla. — Telefoninumero 109.

Tiistaina
Helmikuun 26 p.

Lämpömittarin näytteitä Turussa.
Helmik. 25 p. kello 6 aam. — 5.

Ensi tulevana **tuorstaina** pidetään tuomioistossa **suomalainen** raamatunselitys, jota wäsköin tänä viikkona raamatunselitys ruotsin kielellä peruutetaan.

Räbetyshuoneessa Lantifin Alkeakadun wörrellä pitää tiistaina helmikuun 26 p:nä ruotsalaisten raamatunselityksen k:lo 6 j.p. läbetyshuonossa Ohlom; k:lo 8 j.p. on helmikuun 27 p:nä pitää suomalaisen raamatunselityksen k:lo 4 j.p. ja ruotsalaisten k:lo 6 j.p. pastori Holmberg.

Suomalainen raittiusseitelmä pidetään tänään tiistaina helmikuun 26 p:nä k:lo 7 j.p. Humolistoakadun talossa N:o 18.

Muoliittoon kuulutettu Turussa.
Helmik. 24 p:nä. Mattarantekijämeestari Fredrik Wilhelm Borchardt ja neitsy Maria Lindberg.

Kuollut Turussa.

Helmik. 15 p:nä. Taitlampuja Berndt August Lindroos, 22 w., hirttännyt itsensä. 16 p. Sinnan-nihti Zubana Rustaa Enberg, 60 w.; salumies Matti Matinpojan poika Berndt Henrik, 1 kuult. 17 p. Lestikortwa Kaarin Chiemitz, 97 w.; nikkarimeestari Zubana Soren, 45 w.; ent. rentti Elias Manelius, 39 w.; 18 p. Tislaaja Kaarle Karén'in poika Kaarle Fredrik, 7 kuult. 19 p. Melipitiä Edward Bergenheim, 85 w.; tehtaantöhmieheksi Hedwig Sofia Reuterwall, 64 w.; lempieppä Oskar Fredrik Lindroos'in waimo Wilhelmina Lindell, 38 w. 20 p. Melipuolet ent. piika Loviisa Bang, 33 w.; poliisi Gerit Zubana Rindell, 30 w. 21 p. Soittannon johtaja, Norjan alamainen Robert Sperati, 36 w.; Zida Gustawa Lindqvist'in poika Zubana Theodor, 1 kuult. 22 p. Merimies Ludwig Edward Karlsson'in leski Maria Charlotta Rajlin, 49 w.

Kunnioitettawille ilmoittajille!

Pyhdämme saada huomauttaa asianomaisia ilmoittajia että sanomalehdissämme

Sanomia Turusta

ja

ÅBO UNDERRÄTTELSE

kaikista sekä suomen että ruotsin kielellä Turussa ilmaantuwista sanomalehdistä on suurin tilaajamäärä.

Turku, helmikuun 5 p:nä 1884.

G. W. Wilén ja Rumpp.

Osoite: Lantinen Rantakatu 21 ja Sinnanankatu 22.

Yhtiökokous.

Asianomaisia osakkaita **Turun läänin rantamaahöyrylaivoasakeyhtiös-** tä kutsutaan täten walmiiseen yhtiökokoukseen, joka pidetään Phoeniz-rawintolassa Turun kaupungissa, lauantaina kahdeksantena (8) p:nä ensi tulevana maaliskuuta k:lo 5 j.p. jossa paitsi 13 p:stä waimaassa olewista yhtiöjäsentä määrättyjä asioita, myöskin lyhympä onko edelleenkin ensi tulewana k:lo 5 j.p. purjehdusyhdistyksen höyrylaivojen "Sven Dufwan" ja "Möleran" kanssa mentävä, tulee kokouksessa keskusteltawaksi. Turku, helmikuun 20 p:nä 1884.

Sohdokunta.

Salutaan ostaa.

Rähes 100 sylvää hywiä ja kuitia kunden korttelin koiwuhalkoja hankittuna Turun satamaan. Tarjouksia saadaan antaa allekirjoittaneiden konttoriin.

W:m Crichton'in ja A:nin osakeyhtiö.

Kunnioitettawalle yleisölle ilmoitetaan, että **rouwa R. Löppösen** paljittuja **Wiipurininfeliä** on myymänä lastiastamarkkinoilla kauppatorin tuloasissa wäsköästä k:lopp. Hermania sekä alijäsesti Vänsi Alkeakadun wörrellä N:o 14.

Tauskaiset

Moriaberg-huilaissa tiistaina helmikuun 26 p:nä k:lo 6—12 j.p.

Pääsy: 1 markka herroilta ja 50 p:ää naisilta.

Mahdi ja wallankumous Sudanissa.

(Jatk. edell. n:roon.)

Noin kuudella tuhannella miehellä läksi nyt Mahdi walloittamaan El-Obeid'ia, Kordofanin pääkaupunkia, jonka afukkaat riemuitsevat hänen tullessaan, sillä tuulen nopeudella oli sanoma hänen urhoististaan lewinnyt ja kansa uskoi Mahdin olewan Jumalan lähettämän. Kuitenkin lyötiin ensimmäinen rynnäkö tästä linnoitettua ja kanuunilla warustettua kaupunkia vastaan takaisin; Mahdin täytyi wetäytyä takaisin. Mutta pian seisoi hän undistetuilla waimalla Kordofanin pääkaupungin edustalla, joka nyt ei kanuunin woinut häntä wastustaa. Kun hän juhlisti festi tuli walloitettuun kaupunkiin, täpähui, että Iskander Bey, egyptiläinen päällikkö, huikauntuneena Mahdin wallasta, riensi profectan luo, wanoi hänelle uskollisuuden walan ja meni koko joukkonsa kanssa hänen puolelleen.

Tämän tapausten järeästä saatiin Khar-tumissa ja Kairoissa häneä toisia mielteitä ja ruwettiin, koska ei wät omat waimat riittäneet, katselemaan englantilais-ten puoleen, jotka witoilla Tel-el-Kebirin lähellä olivat masentaneet Arabin ja hänen puoluelaisensa. Kun kapinalisten masentaminen myöskin oli Englannin eduksi, tulwasi joukko englantilaisia kelmollisia upseeria asettunakseen Egyptin sotajoukon etupäähän. Olipaäl-liffyyden sai kenraali Hicks, joka Um Durman'issa pestäsi ja yhdisti suuren osan Arabin entisistä joukoista kometonsa alle.

Lopulla elokunta 1883 oli Hicks pascha koonnut seitsemän tuhatta miestä jalkawäkeä, fatakafikymmentä rakuunaa, kolmesataa ratsumiestä ja kolmekymmentä kanuunamiestä, joiden lisäksi Duemissa etelä puolella Khartum'ia tuli tuhannen miestä, niin että hänellä yhteen oli korkeintaan yfityöistatuhatta miestä. Tähän liittyi mahdottoman suuri fuormaasto, niiden joukossa kuusituhatta kameelia, lukuisia lehmia, neekeriojia — lyhyesti sanoen aiwan eriskummallinen ja waikeasti liikkuma fuormaasto.

Mahdi seisoi El-Obeidissa, josta hän koki saada liittoonsa wieläkin etelämmässä asuwat Tafalen ruhtinaan Adamin, ja tämä, egyptiläinen wafalli, oli kutsunut hänet luoksensa. Gräs egyptiläinen wirtkamies, joka silloin oleskeli Tafaleessa ja oli tilaisuudessa oppia tuntemaan Mahdin, kirjoitti Hicks'ille: "Hän on kowin wiefas; hän makaa päiwällä, matkustaa yöllä ja karkaa päälle aamun koittaessa."

Syyskuun 9 p. 1883 oli kaikki walmiina ja Hicks pascha antoi sotajoukkonsa lähteä Um Durmanista ja alkaa marssin pirkki Niilimirtaa Duemiin, joka paikka oli Kordofanin retken toimitus-asema ja jonne höyrylaivoja oli määrätty.

"Mieliala joukoisani on oiwallinen", ilmoitti kenraali Hicks, joka kyllä tunsi

egyptiläiset, mutta unhotti heidän pelokuntensa ja että kistittyjen upseerien, jotka johdattawat mahomeettilaista sotajoukkoa, ei ole siihen luottamista.

Syyskuun 20 p. saawuttiin Duem'iin, 180 kilomeeteriä (= wirstaa) Khartum'ista etelään päin Walfosen Niilin oikealla rannalla. Jo täällä alkoi marssi osaksi weden tulwaaman maan läpitse trooppillisen auringon helteessä käydä kowin waiwaloiseksi. Kuljettiin ainoastaan 15 kilomeeteriä päiwässä ja kadotettiin paljon wäkeä. Sitten täytyi marssia lounaista suuntaa. El-Obeid retken päämaali oli suorassa suunnassa tuskin 250 kilomeeteriä kauwempaa; mutta että sotajoukko jäisi wettä, jota ainoastaan tiukasti löytyy näissä seuduissa, täytyi kulkea pirkki etelämpänä olewaa 380 kilomeeteriä pirkää tietä. Mahdi, joka oli aawistanut lähestywan waaran, oli antanut häwittää lukuisat kaimot Kordofanin ja Niilin wälillä, ja egyptiläisten sotajoukko summattoman suurine fuormastoineen ja lukuisine kameelineen, ei woinut wiedä wettä muaskaan kauwemmaksi aikaa kuin 24 tuntia.

Kuitentkin jatkettiin marssi, lyhyemmän lewähdyksen jälkeen, syyskuun 24 p. muutetun matkasuunnan mukaan ja pääsi Hicks sen mukaan wasta lopulla lokakuuta El-Obeidin läheisyyteen, mutta jätä ennen tuli Mahdi häntä vastaan ja saattoi hänen nääntywille ja luotettamattomille joukoilleensa täydellisen tappion, jolloin pascha itse ja hänen kansansa ewersti Farquhar, joukko englantilaisia upseeria, egyptiläisiä paschoja ja beyjiä sai surmansa.

Ilmoitus tästä undesta tappiosta ei saapunut Khartumiin, Berberiin ja Dongolaan aikaisemmin, kuin että kuwernoörit kahdella viimeksi mainitulla paikalla wasta joulukuun 25 p. woiwät Khediwille Kairoissa ilmoittaa Hicks paschan weriästä tappiosta.

Marssi El-Obeidia vastaan oli anteeksi annettamaton yritys; joka hetki eneni waiwaloisuuksien luku, helle oli polttawa, juomawesi huono ja riittämätön, kameelit kaatuwät ja kuoliwät, asukasten wihamielisyys eneni j. n. e.

Huhu englantilaisien tappiosta lewisti tuulen nopeudella, ja pian nosti koko Sudan kapinan ja Khartumia, jolla oli heikko wäestö, uhkasi waara.

Lisäksi olemme viimeisinä päiwinä saaneet tiedon Baker paschan tappiosta Lokarissa, missä wäkilukunsa suhteen pienempi wihollinen otti kaikki kanuunat ja fuormaston, ja kenraali Gordonin lähetystoimesta, josta toiwomme wäsk'edes laweammin fertoa, sillä tämä uskonnollinen liike, joka nyt on mahomeettilaissaja maailmassa olemassa, on ehkä koksawa Euroopan siwistystä ja waltiolista tilaa enemmän kuin moni tahtoo uskoa.

Dikudentunnon kaswattaminen.

Opettajille ja opettajattarille.

Koukousissa 1883 oliwät opettajataret ja lasten-yhtävät Helsingissä kookontuneet keskustelemaan, ansaitseko wuonna 1870 perustettu ja yli kowamaan lewinnyt Kewät-yhdistys kannattamista sekä, jos ansaitsee, mihin toimiin on ryhtyminen että saataisiin tämä yhdistys lujemmin järjestetyksi ja tehoisamman walwannon alaiseksi. Kookous jäi siihen mielipiteeseen, että Kewät-

yhdistys perustuu oikeaan kaswatusopiliiseen periaatteeseen, että se, wähillä muu- toffilla, on hyödyllinen ja ansaitsee kannattamista, jonka wuoksi läsnäolewien keskustelusta walittiin wiihi kokenutta jäsentä, kolme naista ja kaksi miestä, komiteaksi, laatimaan kookouksessa lausuttujen mielipiteiden nojalla ehdotusta yhdistyksen undestaan järjestämiseksi alus- sa wuotta 1884.

Tämä komitea on nyt täyttännyt tehtäwänsä ja jättää täten ehdotuksensa yleisön tarkastettawaksi, toiwoen, että wäsk'inkin koulujen opettajat ja opettajattaret ottawat sen hymäntähtoiseen huomioon. Muistutuksia ehdotuksen johdosta otetaan mieluisesti vastaan ensi maaliskuun 15 p:nä saakka, jonka jälkeen kutsutaan Helsinkiin uusi kookous, lopullisesti päättämään tästä ehdotuksesta ja perustamaan tällä tawoin undestaan järjestetyn Kewät-yhdistyksen.

Tarkemmin selittääkseen tarkoitusta ja sen arwoa, pyytää allekirjoittanut saadaksen lisätä muutaman sanan siihen, mitä ennen on siitä lausuttu sanomalehdissä kookouksissa 1883.

Tarkoituksena on kaswaman nuorisoon liittämällä keskusteluun yhdistyksen kaswattaa, kehittää oikeudentuntoa, wastustaa itsekkäitä mielteitä, kehoittaa wapaas- sen omaperäiseen toimintaan oikeuden palweluksessa ja, Paawalin sanojen mukaan, "woittamaan pahan hywällä". Parhaimmattaan siweefiiset neuwot ei wät kannu hedelmiä lapselle, ellei niitä jowiteta todellisiin, määrättyihin tapauksiin jokapäiwäisessä elämässä. Ei ole kylliksi se, että pyydytään erillään paha; täytyy tehdä hywää toiminnassa. Ohtä warmaan kuin kaikki julmuus wiliistyt- tää ja nuoruuden päiwinä panee perustuksen sydämen paatumukseen, yhtä warmaan täytyy hywän työn oikean palweluksessa, turwattomien hoittamisen, wiattomasti kärsiwien puolustamisen wai- kuttaa jalostuttawasti tunteille alttiisen lapsensydämeen. Ja nämä perusaatteet toteutuwat pikkuikuntujen suojelemisessa, koska nämä wainotut olennot iloisen laulunsa ja wapaan, wiattoman elämänsä wuoksi owat lapsia lähinnä.

Monikin saattaa ajatella että yhdistys on tarpeeton tätä tarkoitusta warten, johon woidaan yhtä hywin harjoittaa joka kodissa. Tosiin woi ja tuleekin joka kodin antaa ensimmäinen perustus kaikkiin hywin tapoihin. Koulutiedot woidan myöskin menestyksellä saada yfityyden opettajan johdolla kotona. Wntä mikäpäs antaa koululle kieltämättömän edun kotilukujen edelle. Sen tekee yhyeytyden wahwa ja elähdystywyä side; sen tekee yhteenliittyminen, joka antaa uijolle rohkeutta ja heikolle waimaa, joka kehoittaa kaikkia ja wahwistaa kaikkia. Toisella mielellä seisotaan tiheissä riweissä ujeiden samanmielisten kanssa kuin yfinsään, nojautuen ainoastaan omaan päättämisyhteen. Ja niin on wäsk'inkin laita yhdistyksen nuosewaa nuorisoa warten. Sille iälle on hywä toweruus tärkeämpi kuin millekään muulle. Kaikki tahdon ja tunteen kaswatus on pääasiallisesti perustettu waihwai- kutukseen muiden kanssa.

Kun nyt koulu on semmoinen, ja walmis yhdistyneiden tahtojen ja waimien liitto kaswatuksen kanssa hywään sen tarkoitusta warten, onhan selwää että Kewät-yhdistys etupäässä kääntyy kouluun, anoen sen myötäwaukutusta ja

Fannatusta. Siinä on huomattavaa että koulu on liian ankarasti sidottu laillisiin muotoihin voidakseen olla wapaan yhdistyksen sijassa tai saattaa sitä tarpeettomaksi. Koulu johtaa opilla ja esimerkillä siiveellistä kehitystä, mutta sowingaa sitä ainoastaan harvoihin terti-
aistoihin, jotka kuuluvat sen piiriin: tot-
telewaisuuteen, järjestykseen, ahferuuteen,
totuudentraffauteen j. n. e. Sowingin
kaikkiin muihin seikkoihin täytyy koulun
jättää elämän huoleksi. Sidottuna sään-
toihin ei koulu voi kaswata alkun-
panoon, omaperäiseen toimintaan, wa-
paaseen toimien, näihin luonteiden kehit-
tymiselle wälttämättömiin ehtoihin. O-
pettaja määrää, oppilas tottelee. Ei
saata olla toisin, mutta se merkitsee
waan että koulu panee taroituksperänsä
itsensä ulkopuolelle. Koneiksi ei se toki
tahdo oppilaitaan kaswattaa. Kun se
on pakoitettu säännöillä sitomaan kehit-
tymättömän tahdon, tekee se sen ainoas-
taan walmistaakseen sen wapauttamista
järjelliseen itsensä hillintään.

Sen wuoksi ei ainoastaan näytä lu-
walliselta, waan mieläpä toiwottawalta-
kin koululle saada waikuttaa wapaan
yhdistyksen hywäksi, jonka taroituksena
on kaswattaa tahtoa, tunnetta, oman-
takeista toimintaa, tointa hywän palwe-
lusesja; — kaikki tuo luonnollisesti
sillä ehdolla, että siinä ei ole mitään,
joka wastustaa koulun lajeja. Koulu
jallii konwentteja, waimisteluyhdistyksiä,
lauluyhdistyksiä; miksi ei se saattaisi
tyytywäisyydellä nähdä että sen oppilaat
yhdistywät puolustamaan wiattomasti
kärjimiä? Koulu ei saata toiwota että
sen oppilaat wiillistywät oppisalin ulko-
puolella. Se ei saata samalla kertaa
asettaa oikentta koko toimensa perus-
teeksi ja jallia oppilastensa julmalla ta-
walla wainota eläviä olennoita. Se
ei saata sanoa affamaisundeiksi pojille
turwattomien puolustamista eikä mie-
hekkäisyydeksi niiden wainoamista tai tie-
teellisyhydeksi häwittämistä ja ryöstämistä,
josta ei ole todellista hyötyä. Siwisi-
tyksen siweellinen armo riippuu johdon-
mukaudesta yhteydestä opin ja elämän
wäillä. Siitä että nämä useinkin eroa-
wat toisistaan syntyy paljo löyhyyttä,
paljo puolinaisuutta, paljo itsekkäisyyttä.
On hywä tietää mikä on oikea, wies-
lä parempi on tahtoa sitä, mutta kaikista
paras on tehdä oikein.

Siksi koulu älköön halwekko kehoi-
tusta wiimeksi mainitussa taroituksessa,
joka, kuinka wäähäpätöiseltä se näyttä-
neekin, kuitenkin on osoittautunut kyllin
mahtawaksi liikutamaan parasta osaa
lapsen sydamessa eikä ole jäljettä katoa-
wa, jos se waan saa wanhemmissa yst-
täwissä hywäntahtoista tukea.

Ei luonto eni kertaa ilmaannu ih-
misen opettajana. Siemen kylwetään
halpuudessa ja nöyryydessä: se itää rak-
faudessa, se kaswaa woimassa. Siweel-
listen woimain kulkua elämässä on sen-
lainen; ne laajenewat ulospäin ja si-
säänpäin. Aluksi rakastamaan isän-
maata. Lapsi hoitaa köyhää lintua, ja

aika-ihminen raffaudella kohtelee ihm-
siä ja luontoa. Se on tuo wanha wer-
tans sinapinsemenestä, Math. 13: 31,
32; otakaamme siitä waari! 3. L.

Komitean ehdotukset Kewät-yhdistyk-
sen säännöiksi ja lupauksiksi owat seura-
wat:

**Ehdotus Kewät-yhdistyksen sään-
nöiksi.**

§ 1. Suomen Kewät-yhdistys tah-
too suojella pikku-lintuja ja siten he-
rättää jaloja tunteita nouswassa nuori-
jossa. Yhdistyksen taroituks osoitetaan
tarvemmin sen lupauksissa.

§ 2. Kewät-yhdistys käsittää koko
maan, mutta jakaantuu paikallisi-yhdis-
tyksiin eli niin sanottuihin renkaisiin,
jotka owat yhteydessä keskuksitoimikunnan
kanssa Helsingissä. Itsekukin koulu voi
muodostua eri renkaaksi itselleen.

Kaikki renkaat kuuluvat Kewät-yh-
distykseen, tunnustawat sen lupauksia
ja noudattawat sen yleisiä sääntöjä, mutta
järjestävät muutoin toimensa itse.

§ 3. Kewät-yhdistyksen jäsenenä on
jokainen, wanha tai nuori, joka wa-
paasta tahdosta allekirjoittaa ja täyttää
Yhdistyksen lupaukset. Jos joku jäsen
sittemmin ei katso woiwansa täyttää
näitä lupauksia, on hänellä oikeus mer-
kitä luopumisen ja Yhdistyksestä, ilmoit-
taen syyn, miksi hän luopuu. Jos hän
rirkkoo lupauksensa, sellaista ilmoitusta
antamatta, eroitetaan hän Yhdistyksestä.

§ 4. Itsekukin jäsen on oikentettu
tunnusmerkillä kantamaan punaista
merkkiä, jossa suomenkielisillä lapilla
on kirjaimet K. Y. ja ruotsinkielisillä
M. F.

§ 5. Itsekukin rengas walitsee pääl-
likkönä ja määrää kokouksensa ja juh-
lansa. Päällikkö panee kirjaan jäsenten
nimet, walwoo lupauksen täyttämistä,
eroittaa lupauksen rirkkojaa, hoitaa fir-
jeenwaihtoa keskuksitoimikunnan kanssa
ja antaa wuositain syyskuulla sille kes-
tomuksen renkaan waikutuksesta ja jä-
senten lukumäärästä.

§ 6. Keskuksitoimikunnan walitjewat
joka kolmas wuosi renkaat pääkaupun-
gisja; se pitää Kewät-yhdistystä koossa,
wastaa kysymyksiin, lähettää kiertokir-
jeitä, ratkaisee walituksia, julkaisee wuo-
sitain kertomuksen Yhdistyksestä ja wai-
kuttaa painotuotteiden kautta Yhdistyk-
sen taroituksen hywäksi.

§ 7. Kaikki maksut, niinkuin kaikki
myötäwaikutus tässä yhdistyksessä, owat
wapaasehtoiset.

Ehdotus Kewät-yhdistyksen Lupauksiksi.

Me allekirjoittaneet lupaamme kädellä
ja sydämellä aina, niin kauan kuin Ke-
wät-yhdistyksessä pysymme, muistaa ja
täyttää seuraawat lupaukset:

Ensimmäinen: Tahdomme olla hy-
wät ja armeliaat. Emme koskaan olla hy-
muiden kärjimyksistä. Emme koskaan
tahalla kiduta elävää olentoa. *)

*) Yksi jäsen panee wastalauseen wiimeksi
mainittua kohtaa vastaan, wiitaten onkimiseen.

"Ja minä wakuutan, että jätät illallistetta,
sinä laiskuri", sanoo äiti, "ellet lähde lii-
teelle, korjaa tulta ja toimita jotakin ruo-
kaksi edestä. Mitä raffauden hulluuteen tu-
lee, jos sitä taroitat, niin siitä ei nuorilla
herwoillasi ole puutetta ollut, jos kullup-
heita ja omia silmiään uskoa saapi. Kuusi-
kymmentä wuotta olen jo elänyt iloisessa
Hawsholdiesamme, mutta wasta eilen ke-
sin että tyhjin tie luolista kottiin menee Eben
Flemmingin ajunnon ohitse".

"Katsojaa, rouwa! Andy on haawoit-
tanut formensa luuhun asti", sanoi Sunk wei-
tiffamaisesti.

"Ja kas Sunkaa, miten hän on sytyttä-
nyt tuffansa tuleen", lisää äiti.

Sunka wetäisee päänsä liehuwasta kynt-
tilänsiekiästä ja on olewinaan liian huwi-
tettu kirjastaan huomatallisen mitä sanotaan,
mutta oikeastaan silmäilee hän kirjansa yli
bafistekin tawoin weljeensä, joka lainosi,
waahan luoduin filmin, hämillään ja äreän
näköisenä kiwaasti hakkaa werkton solmua
suurella linkkeweitsellään.

Hänen muotonsa ei ilmaise ainoastaan
ujoutta ja närtäisyyttä; hän on tawallista
lempeämmän näköinen, eriskummainen walo
on lewinnyt hänen kaswoilensa, itäänkuin
äidin! sanat kulliswatt tuottaneet kullisen to-

Toinen. Tahdomme mielummin suo-
jella wiattomia ja turwattomia. Me
suojelemme kaikkia pikku-lintuja, jotka
eiwät mitään wahinkoa tee.

Kolmas. Emme koskaan häiritse,
haawoitaa tai tapa pikku-lintuja. Emme
koskaan ryöstä tai häwitä niiden pesiä,
koskaan ota heiltä heidän muniansa tai
poikiansa.

Neljäs. On olewa ilomme nähdä
heidän turwallisina ja onnellisina asuwa
läheisyhydesämme. Missä mahdollista
on, asetamme koppia heidän pesiänsä
warten, ripoitamme ruokaa heille tal-
wella ja ankaralla pakkasella pelastamme
heitä paleltumasta.

Wiides. Rakastamme wapautta ja
suomme samaa wapautta muillekin. Em-
me koskaan waijyen pyyhä lintusia wer-
koilla, ansoilla tai muilla pyyhdyksillä.
Emme koskaan pidä heitä häkkiin sul-
jettuina, jos eiwät ole häkissä syntyneet
tai jos emme siten pelasta heitä suo-
lemasta.

Kuudes. Tahdomme mielummin
wapauttaa wiattomat wangit. Lusa-
tamme ja päästämme wapauteen lin-
tusia, niin paljon kuin woimme.

Seitsemäs. Älköön wääryyttä kos-
kaan tapahtuko meidän suostumuksella
tai meidän wälinpitämättä sitä jallien.
Me pojat julistamme sodan wilppiä,
julumutta ja wääryyttä wastaan. Kai-
killa luwallisilla keinoilla pyhdämme
estää wäkiwaltaa lintusia wastaan. Me
tyröt, kun emme muuta voi, niin har-
taasti ja niin wakuuttawasti rufoilemme
wäkiwallantekijöitä armahamaan tur-
wattomia, että rukouksemme wihdoin
woittawat kowimmatkin sydamet.

Kaiken sen lupaamme raffaudesta
Sumalaan ja hänen luomiseensa sekä
kiitoslusuudesta lintujen laulusta.

Sillä kirjoitettu on: Maa on Herran
ja kaikki mitä sen päällä on. Rom.
10: 26.

Turusta.

Rimitetty. Kruununnimismieheksi Piit-
tiän ja Kaarinan pitäjien piiriin on läänin
luvernööri eilen nimittänyt läänintonttoriä
Kaarle Zuhana Hälfors'in.

— Luowunta- ja erottamisetua on laup-
pias Kaarle Henrik Lundahn hakenut, ja on
wareja ilmoitettu olewan 741 markkaa 61
piä sekä welkaa 2,298 markkaa 76 piä.

— Tawalliset lastiaismarkkinat alloi-
wat täällä eilen ja pititetään tänään. Hy-
wän retikelin wuoksi on markkinoille saapu-
nut melkoisesti wäkeä erittäinkin maaseuduilta,
sekä myöskin saaristopitäjistä. Käsitä, että
talouden- että huonelaluja on tawallisuuden
mukaan markkinoille tuotu. Saaristosta on
tuotu sekä tuoreita että suolattuja filaloita;
wiimemainituista pyhdettiin eilen 20 ja 24
markkaa tyhnyillä. Tammisaaren tienoilta on
niinitään tuotu maustettuja kilohailia, jotka
myhdään 2 markasta asti. Muutakin ruo-
kalawaroita on tuotu runsaammin kuin tawal-
lisina toripäiminä.

— Taimi-yhdistyksen toimeenpanemaan
raittiusseitelmiään wiime sunnuntaina oli, mi-
ten edellisnälin sunnuntapäiminä, kokoontu-
nut paljon kuuntelijoita. 22 uutta jäsentä il-
moittautui yhdistykseen. Keskuksieluna muun

dellisuuden wiwahduksen jollekin hänen sy-
dammesjään olewalle unelmanmoiselle ilolle.

Sunka katsoi tuijottaa häneen, itäänkuin
mielensä telisi hyöfäitä häneen kiinni, tart-
tua hänen kirkkuunsa ja kysyä, mitä hän
tuolla kaswojen näöllä tarkoittaa.

"Di, poikani", sanoo äiti, filmäillen jät-
tiläistä, aivan kuin hänellä olisi syhtä olla
mustasukkailta tälle naiselle hywänsä, joka
tuntike hänen ja hänen poifansa wälille;
"wapaakauppiaan waimolta waaditaan wä-
hän enemmän kuin iloiset kaswot ja alati
käyda puettuna kuin korunukke. Kaunis jalka
hänellä on pienessä kengässään, tuolla Allise
neidillä, ja pienoinen lapsen käsi, niin wal-
kea kuin minä yhäisen naisen hywänsä, waan
mistä arwosta se sinulle, poikani, on. Si-
nun morsiamellasi, Andrew, pitää olla jalka,
joka paljastettuna woipi juosta kiwien ja
kantojen yli tarwittaessa auttaakseen sinua
maalle lastemaan, — niinkuin minä lufe-
mattomia kertoja olen isääsi auttanut — ja
käsi, joka taitaa airoa käyttää ja pistoolin
lau'aista — jemmoinen tyttö salakuljettajan
waimoksi sopii, poikani".

"Suoloon Sumala että saan jäädä nai-
mattomaksi", jupisee Sunk.

"Amen, taitesta sydamestani", sanoo
hänen emäntänsä. "Ole rauhasa, poikani,

muassa oli neljännes-wuosiuhla, jota päätet-
tiin pidettäväksi Maarianpäiminä 25 p., joesta
toisten enempi ja tarlemmin.

— **Sautajaiset.** Toisapäiminä, sunnun-
taina, k:lo 2 j. pp. wiettiin wiimeiseen lepola-
mioonla laupungin hautausmaalla neljari-
mestari Zuhana Sagen wainaja, joka t. l.
17 p:nä täällä on nähtunut luoleman uuteen
45 wuoden iässä. Wainaja, joka nuoruus-
desjaan on oleskellut ulkomailla, muun muassa
pitemmän ajan Ameritassa, edistysfensä am-
matissaan, oli paikallisuutemme raittiuseitoimen
borras ja uuttera perästä sekä "Ehdottoman
Raittiuden Seuran" warapuheenjohtaja ja ra-
hastonhoitaja. Pitkässä jurusaatossa nähtiin
useimmat mainitut yhdistyksen jäsenet uubella
lipullaan käwelen ruumismuunujen jälkeen
aina Uubemaan tulliin asti, jossa he aset-
tuivat kummallekin puolelle surusaattoa. Hau-
dansiunautsen toimitti kirkkoherra Malmström,
joka siinä lausui parhaimmassa iässänsä kuol-
leelle muutamia lämpimiä muistofanale. Wi-
meisiksi täyttiwät raittiudenseuran jäsenet
haudan.

— **Konkursi.** Paikallisuutemme lähteneen
rawintolanpitäjä Lundberg'in waimo Emilia
Lundberg on eilen hakenut saaba konkursiin
luowuttaa heidän yhteisen omaisuutensa.

— **Toisapäiminä pidetyssä tutkin-
nossa tulipalosta Pitkämäen Keski-
lossa Maarian pitäjässä** saatiin selwille,
että ne henkilöt, jotka k:lo 3 aikaan aamulla
walkean walosta ensiksi huomasiwat tulen ole-
wan walloillaan, olivat nähneet että eteläi-
nen, asumaton oja asuinrakennuksesta, jossa
oli sali ja kaffi kamaria, jo oli ilmitulesta,
sestä että tuli erittäin nopeasti leweni loko ra-
lennukseen, jotta siellä makoawat henkilöt isin
tustin ehtiwät pelastaa itsensä ja tarpeelli-
simmat waatteensa rawoowasta tulesta. Wie-
lätin paloi ruoka-aita ja siinä säilytykset ruo-
kalawarat ja wiljaa sekä eräs waununwaja,
josta tuitenkin muutamat ajokulut pelastettiin.
Kipenät syhytwät myöskin talon myllyn sekä
erään naapurin, Alitalon, waimen, mutta tuli
siellä huomattiin tuitenkin niin pian, että se
saatiin sammutettulsi telemättä mainittawaa
wahinkoa. Eilei ruistuja elisi poistalle saatu,
olisi tuli epäilemättä tehnyt suuria tuboja.
Siinäkin jälleen lehoitus tylätunnille hanlti-
maan itsellensä ruistuja.

Keskitalon omistaja, merikapteeni Zuhana
Sewerin Pettersson, joka wasta wiime wuen-
na osi tämän talon, on palosta kärsinyt suu-
ria wahinkoja. Ajuinhuonetta on tuitenkin
alulsi ajuntoa koiwaawille tarjonnut Zsotalon
isäntä samassa työssä.

Keskitalon ajuinhuonarakennuksesta säilyt-
tiin myöskin merikapteeni Tengström'in omis-
tamaa irtaimistoa, joka niinitään paloi po-
roiksi sekä myöskin welakirjoja 1,500 markan
arwosta ja 200 markkaa puhlaassa rahassa.
Talon omistajan rahat, 400 markkaa, paloi-
wat myöskin.

Talon kaikki rakennukset olivat wakuute-
tut kaupunkien yleisessä palowakuutusyhtiössä,
mutta wakuutussummaa ei omistaja voi ilmoit-
taa, syhyä että wakuutuskirjain paloiwat.
Irtaimisto, josta pelastettiin eläimiä y. m.
lähes 1,000 markan arwosta, oli 10,000 mar-
kasta wakuutettu Poenig-palowakuutusyhtiössä.

Waromattomuus tulta pidellesä ei saatta-
ne olla syynä tulipaloon, koska edellisnä ilta-
na salin ja loiset kamarin kaafeliuuneihin
tehdyt walkeat jo hämäässä olivat palaneet
loppuun.

Että naapurien, jattuwissa tulipaloissa tu-
lee olla warowaiset, oioittaa seuraawa koht-
aus:

Zjonheikkilän puustellin wuokraaja Ma-
rian pitäjässä lähetti rentinä auttamaan tu-
lipalossa Keskitalesja, mutta palattuaan ta-
kaihin huomasi eräs näistä rengistä, että hä-
neltä hänen poisjaollessaan oli warastettu ho-
peainen taskukello ja kaffi kuttaroa, jotta siis-

koko Hawsholdiesja ei löydy ainoatakaan
naista, joka estäisi toiwosi tähtämistä.

"Mitä he puhuwat?" kysyy isä murheel-
lisella äänellä, Sunkaan täänthyen. "Onko
Andrew poikani naimispuuhissa? Onko
Andrewilla mielittiettyä?"

"Sen hän itse parhaiten tietää", jupisee
Sunka, wilkaisten wihaisesti weljeensä, joka
näyttää olewan hywin hämillään.

"Tahdon nähdä hänet, Debora", pitkitti
wanhus wamiisten lapsellisesti uteliaisuus-
desta; "Missä hän on? Missä on An-
drewin mielittiettyä?"

"Sullutuksia, isä", wastaa äiti pyhäyttään
rukiansa, että hän paremmin kuulisi. "An-
drewilla ei ole mielittiettyä. Kofioimisesta
ei wieslä ole puhetta, waan kumpikin poika
on äärettömästi ihastunut wanhon Flem-
mingin tyttäreeseen."

"Flemmingin! Mitä? — Wanhon Flem-
mingin? Hänen tyttäreensä?"

"Niin, niin, tunnethan Allise Flemmingin?"
"Allisen, pienen Allisen! Se ei voi olla
hän; hän on waan kuuden wuoden wanha
— sen sanoi hän minulle eilen!"

"Oh, ei ukkofeni", sanoo äiti huoaten.
"Se eilen oli hywin kauan sitten. Allise
on nyt kahdeskantoista wuoden wanha.
Katso omia poikasi — Flemmingin lapsi
on kaswanut samoin kuin hetin." (Zaff.)

Gideoninkallio.

(Zaff. 47 n:roon.)

"Ja se siinä olitkin, ukkofeni", sanoo äiti
ja filmäilee häntä ypeästi. "Ei kumpikaan
poijastasi koskaan wedä wertoja sinulle. Onko
Gideon tuolla — Sunka, niinkuin häntä ni-
mittäwät — onko hän koskaan telwä mi-
tään wapaakaupan kunniaksi, hän, joka aa-
musta iltaan kurottaa pitkän menänsä kir-
jan yli? Ja mitä pitkään Andrewin tulee?"
— luuliko hän ett'ei Sunka huomannut muu-
tosta hänen äänesejään; raffautta ja ylpeyt-
tä, jota se ilmaisi? — "Ja mitä pitkään
Andrewin tulee, postineen kuin tähtituu,
niin on hän, kun waan kerran päiwässä ei-
neensä saapi ja kerran wuodessa tuntee au-
ringon paistawan, kylliksi onnellinen ja tyh-
tywäinen huoliakseen mistään muusta, ni-
mittäin, niin kauan kuin hänen jörwäinen
Sunkinsa saapi tallustaa hänen jalkiesjään,
poimia hänen jättämät murunsa ja oleskella
hänen suuresa warjosejaan. Nuorilla mie-
hillä oli muuta ajattelemista kuin muka-
wuutta ja hyviä päiwiä minun nuorena
tyttöni ollessani".

"Sen woin wakuuttaa, rouwa hywä", ju-
pisee Sunk, aikoen sanoa jotakin totteliasta.

fiwät 44 markkaa 52 penniä, sekä toinen renki että hänen kiltionablaappaansa niinitään olivat kadonneet. Rentien kamarin awain säilytettiin eteisessä, josta waras sen otti ja meni sisälle huoneeseen, jossa hän sitten laapista, jonka awain oli laapin päässä, korjasi kellon ja rahat. Saappaat olivat myöskin olleet samassa huoneessa. Waras nähty tunteen päältä jotakin hymin.

— **Kansakoulunlehden** helmikuun wiikko on ilmaantunut ja sisältää: Richard Lange; Kuonnon tiebe ja sen opetus kansakoulussa; oikenduntunon kaswattaminen; kaswatus ja lapsen luonto; kansakoulunopettajain piirittous Ylistarossa syyskesällä 1883; Eräs ruumiirangaistus koulussa ja sen seuraukset; Pikkutietoja ja koulun uutisia.

— **Kuollut palohaawoista.** Salwumiehenwaimo Gustawa Andersson, joka asui n. s. Nummenmäellä, ja josta ennen lehdesäämme olemme kertoneet, on viime perjantaina tähtäksessä läänin sairashuoneessa kuollut niistä pahista palohaawoista, jotka hän sai t. l. 11 p:nä walleanwalolla kaataessaan kaajudijä lamppuunsa.

— **Höyrylaiva "Erpess"** lähti Hantonimesta viime lauantaina t. l. 19 illalla ja kulki Sandhamnista sunnuntai-aamuna t. l. 9. Höyrylaivassa oli 40 matkustajaa ja 4 hevosia.

— **Onnettomuus.** Kun salwumies Juhana Majlund, joka asuu Nummenmäellä, eilen aamulla aikoi mennä työhönsä kaupungissa, kaatui hän kotinsa lähellä siinä pahalla seurauksella että hänen oikea säärensä taittui. Majlund on otettu läänin yleiseen sairashuoneeseen, jossa häntä tätä nyhtä hoidetaan.

— **Äkillinen kuoleman tapaus.** Tämän helmikuun 12 p:nä waiwai Hinnerjoen pitäjässä, Kivijärven kylässä torppari ja nikkari Gustaw Palm kuolemaan aivan äkisti. Wainaja lähti mainittuna päivänä jo aamuhämärässä ala-ikäisen poikansa kanssa hewojella metsään "Kupilla parvua" telomaa. Waan parvua tuljettessa lankei hän ja waiwai lownin sattuman sekä meni tainnoksiin, josta ei enään woinut nousta. Kiiruusti saatettiin hän koria, mutta janaakaan ei enään puhunut, waan waiwai viimeiseen uueen. Tähän äkilliseen kuolemaan sanotaan olleen syynä sydämen-halwaus. — Wainajata taipaa läbhinä jälkeen jäänyt leski, kuusi lasta ja paljon muita sulalaisia.

— **Löydetty kuollut.** T. l. 19 p:nä löydettiin Muurlan kappelin läpitsä juoksewasta n. s. Ristolan josta suutari Juhana Lindgren'in, Raulolan kylästä mainittua kappelia, ruumiis. Lindgren on aina tapaninpäivästä asti ollut tietämättömissä. Ruumiis on aweetawa.

— **Sukunut** Nylhisen helmikuun 11 p:nä on torppari Kaarle Henrik Saarninen, Heinäisten kylästä Nymätylän pitäjässä, paluumatalla lästä kaupungista, huonon jään wuolli hukuttanut Kaarniitan laajan ja mainitun kylän rannan wäliin. Saarninen sanotaan olleen selwä lähtiesään kaupungista.

— **Kummit kattois karkit.** Hinnerjoen pitäjässä Korwen kylässä synnitti erään torpparin lammas kattoiskarit, jotka olivat liittyneet yhteen etujakkain wälistä koto etupuolelta, niin että waiwai oli kahdella jalalla ja muuten kahden ruumiis, ei kuitenkaan ollut muuta kuin yksi pää ja yksi suu, kaffi silmää ja kaffi korwaa; yhdestä suusta läwi kumpaiseenkin watsaan kullu. Kuolleet ne olivat, waiwai muuten täys kaswuiset.

— **Kunta** jatoi toisapäiwänä runsaasti, jotta rekiksi jälleen on hywä.

— **Koneentönteijä** Kaarle Fribolf Wilberg, joka tähtäksien teknillisen realkoulujohdettunna ebesä on suorittanut koneentönteijätutkinnon, on hywäksytty toisen luolan koneentönteijänä. (A. T.)

— **Nimityksiä y. m.** Diskursatimiehenwirtaan Kristinassa on Waasan läänin kuwernööri antanut waltuustirjan m.-tuomari G. A. Walleniukselle.

Kruununnimismieheksi Uuden-Kaarlebyn piiriin on kruununnimismies Keurun piirissä R. Polén siirretty.

Turun ja Porin läänin kuwernööri on määrännyt ylimääräisen lääninlääkärin E. Jolfin toistaiseksi toimittamaan henkikirjurin wirtaa Ulvilan kihlakunnassa.

— **Waltio-päiwämiehenwaalit porwarisäädyssä.** Hämeen läänin kuwernööri on, kuten T. kertoo, esittänyt 12 § waltio-päiwäjäestyksessä muutettawaksi siihen suuntaan, että naimattomat, omaisuutta hallitsewat naiset, asemellisuuttaan suorittawat sotamiehet sekä ne toisen palveluksessa olewaifet, jotka eivät ole isäntänsä ruoassa, saifimat ääniwallan, koska heitä ei sowa pitää suorastaan riippuwina toifista. Wainet waimot eivät saifi äänestä, koska ei heillä ole käytäntöoikeutta omaisuutensa yli. Wähimmäiksi omaisuudeksi, joka tuottaifi

äänestys-oikenden, ehdottelee hra kuwernööri 600 markan wuotista tuloa, jonka jälkeen jola 100 markan lisätulosta tulisi lisään yksi ääni, aina jataan kaaffa. Mutta jos yhdelle nimelle tulisi ääniä enemmän kuin 3/5 jonkun kaupungin koto ääniluwusta, wähenettäisiin hänen ääniluwunsa tähän määrään.

— **Yliopisto.** T. l. 23 p. suoritti julkisen opettajankandidati-tutkinnon yliopp. A. S. Lindgren, samol., ja julkisen lääketieteen lisentiati-tutkinnon lääket.-lamb. D. A. Roos, pohj. (U. S.)

— **Prof. Hugo Gylden** on tutjuttu Göttingenin yliopistoon astronomian professoriksi. (U. S.)

— **Ensimmäiseksi kaupunginwiskaliksi** lienee poliisikomissarius A. Westerton nimittetty, kertoo R. Pr.

— **Taiteilijaseuran kokouksessa** viime lauantaina päätettiin sitä warten asaletun waiotunnan ehdotuksesta puollustaa Suuttaan tappelulentäde aiottua muistopatsasta warten erästä luonnoopiirustusta, joka esittelee suuren hautatimen, jonka ympärillä on wyörkiliwiä. Ehdotuksia oli tullut 10. (U. S.)

— **Sähkölalalustus** Asessor D. S. Waden on, kuten H. D. kertoo, uudistanut maistratisia anomuksia, saada lastea katuhiin johtolankoja sähkölalalustusta warten huoneiden siissä. Kun maistrati ensiferwan kiffi laelmaesta johtolankoja kadun pinnalle, aneo hra Waden nyt saadaksen lastea ne määrättyyn shwyheen kadun pinnan alle, kuten laasu ja wadenjohtoputket. Sopii toiwoa asialle parempaa menestystä tällä kertaa.

— **Painolainrikos.** Yliamies paino-aslain pihallitukseksi R. R. Lindberg on haastattanut kirjakauppias E. F. Wikströmin raastunan-oikeuteen wastaamaan siitä, että hän on myynyt erästä Ruotissa painettua ranskalaisesta ruosifinnettua kirjaa, nimeltä "Tjarens offer" (Tjaarin uhri), jonka lewittäminen on Suomeksi kielletty. (U. S.)

— **Kaswatus-opillisen yhdistyksen pääosaston kokouksessa** viime perjantaina luki seminarinjohtaja R. G. Reinberg osan historiallisesta esityksestään n. s. "neronwailista" wanhemmassa koululain-jäädännössämme. Neronwaili tarloittaa oppilasten eroittelemista jo koulun alimilla luokilla sitä myöten kuinta heillä on taipumusta lukuhiin. Esityksestä jäi vielä oja lulematta ja tulee hra Reinberg esittelemään sen osan ensi kokouksessa, joka on 29 p:nä tätä kuuta. — Koska teht. F. Zettermann oli ilmoittanut olemansa estetty hoitamasta sihterin toimia, päätettiin ensi kokouksessa walita uusi sihteri. (U. S.)

— **Suomalaisen teaterin ystäwain kokouksessa** t. l. 24 p., johon oli saapunut noin 70 henkeä, naisia ja miehiä, ilmoitettiin että arpajisten kautta w. 1880 kootut rahat, joiden nojalla suomalaisen teateri, talousjummaa tarwittamatta, siitä asti on woi-massa pihnyt, arwattawasti loppumat nylhisen nähtäntöwuoden päättyessä, ja lehoitettiin läsnäolewia sen wuolli neuwottelemaan millä tawoin wataifeksi tarwittawaa raha-apua olifi teaterille hantittawa. Useimmat katsoimat somelaaaksi samaa leinoa, joka mainittuna wuon-na niin erinomaisen hymin onnistui, ja päätettiin sentähden asettaa 15-jäseninen toimijunta joka Helsingissä pitäifi huolta arpajisten aikaansaamisesta ja lehoittaii kansalaisia muissa kaupungeissa ja maaseuduilla samantaiseen toimeen rupeemaan. Toimitunnan jäseniksi walittiin ne kahdella arwoisaa naisia, jotka tämän kokouksen olimat toloontutuneet; muiden jäsenten walitseminen sekä liijäjäsenten tutjuminen tarpeen mukaan jätettiin heidän waltaansa. (U. S.)

— **Matkaraha.** Neiti Alesandra Hy-nen'ille on, kuten D. F. tietää, leifi. senati myöntänyt 500 markan suuruisen matkarahan, jolla hänen on moamme länti-ofissa perehtyminen siellä tawallisiin naisten läpitiäihin ja tubdotaan.

— **Talonkauppa.** Talon n:o 18 Väpin-lahdenkadun warrella, joka on rakennettu aren-titontille, on kirkwemies S. Söderlund myö-nyt kauppaonttoristi Engbergille 20,000 markasta, kertoo Jolkw. Talossa, joka on uusi, on 32 asuinhuonetta.

— **Hätäapuwarastoja.** Dulun läänin-hallituksesta on lähetetty "KiertoKirje kunnallishallituksille Dulun läänissä sekä yleinen laualutus", jossa, kuten D. E. kertoo, muistutetaan niistä suurista sanomattomista tubois-to, jotka nälänhätä katowuofina ja erittäinkin Suomen viime hallawuofina teli kansojamme, ja ehdoitellaan, että hädän liewentämisselä katowuofina luntiin perustettaisiin hätä-apuwarastoja, jotka shnyhifimat määrättämisestä wuotuisista matjuista jokaiselta henkilöltä, joka ei nauti warfinaista löyhäin-apua. Wuofimaksua ehdoitellaan niin wähiäiseksi, ettei se raffitaii wähiwaraistalaa, efimeriksi 10 penniäsi hengeltä, Läänin kuwernööri toiwoo että

tällaisia hätäapuwarastoja wiipymättä pantaisiin tähtäntöön.

— **Maalaisten paloapuyhtiön asia-mieheksi** on Kuopion piiriin otettu raatimies S. F. Walmberg. (U. S.)

— **Kilpa-ajot** Jyväskylässä tähtyi t. l. 25 päiwästä t. l. 25 päiwästä, kuin jälle oli lauantaina nousut wettä. (U. S.)

Maaseuduilta.

Wielä wastinetta Humppilaiselle.

Humppilasta helmikuun 20 p:nä 1884. Tämän lehden 32 numerosissa oli jotosfakin häwydön ja kuntaamme alentawa kirjoitus, jonka oli kyhaillyt nimimerkki "Humppilainen." Minä surkuttelen senlaisen kyhailijan, kuin Humppilaisen, sekä sydämen tilaa että ajatustapaa. Jos ajatus oliifin halpa ja kirjoitus siitä syystä luonnollisesti ketho, niin oliif se anteeffii annettawa, mutta kun tieto asioista, joita hän kertoiilee, on wäärä, ja hänen tahtonsa on pahan ilkinen, niin en woi muuta sanoa kuin: woi "Humppilaisista", kun yrittäkään. Jos oliifi asioissa jotakin todemukaista, niin en milläkään tawalla tah-toifi ryhryä kynäsoitaan "Humppilaisista" wastaan, mutta kun lauseensa ja wäitöfjensä owat ihan perättömiä, niin tähy minun welwollisuuden wuolli puollustaa totuutta jamaassa kun minä puollustan kunnan ja sen ykfityisten henkilöiden mainetta, joita wastaan "Humppilainen" teli oifein uhka rynnäköön. Hän ryntää ensin Ompeluseuraa wastaan ja kirjoittaa siitä: "iltaseuroja on meille koetettu perustaa muiden mukaan (minkä muiden?) oli ennen olemassa n. s. Ompeluseura, mutta se näyttää kuolleensa sauhuun, ennenkuin kukaan tiefi, mikä tuon seuran tarfotus oli ja ennenkuin tunnettiin sen ollenkaan sen waiikutusta." Niin kirjoittaa Humppilainen. Wai kuoli se sauhuun, ennenkö tiettiin-kään sen tarfotusta? Sepä kummaa! Ja kuitenkin tietää jokainen kunnan etua harrastawa ja wieläpä sen wihoillisetfin, että Ompeluseuran toimeen panneissa arpajaisissa saadut rahat pantiin kansakoulun kirjaston kasfaan, joita on y l i k o l m e n s a d a n m a r k a n, ja wielä on Ompeluseura lahjoittanut köyhille kansakoulun oppilaille waatteita ynnä kirjoja. Katso Humppilainen, onko siis Ompeluseura kuollut sauhuun, ennenkö tunnettiin sen waiikutusta? Muissa iltahuweisissa kootut rahat on pantu torwioittokunnan torwien maksuun. Kaifista arpajaisista ja iltahuweisista on tili tehty pennistä penniin, niin että "Humppilainenfin" mikä päiwä hywänfa saa niitä katsella, jos hän wain wiitfi käydä asfianomaisien luu.

Mitä raittiuseuraan tulee ja siihen että pastori oliif erittäin harras mainitun asfian puollustaja, jota en kielläkään, niin minä en kuitenkaan ole kuollut hänen piräwän yhtäfään esitelmää siitä asfista, empä ebes ehdoitteluaakaan.

Humppilain emännät saawat myöskin hywän löyhryksen, sillä sytyds ei ole pienempi kuin että he owat usein hutikasja. Siinä ei ole muuta perää kuin että se ilmaifsee kirjoittajan hywän tahdon walhetella mitä alhaifimmista asioista, jotka owat kuwastin häneestä itfestään. Minun mielestäni on soimaus sellainen kuin että "kunnassamme on rikkaus joutunut senlaisiin käfiin, jotka eiwät ofaafit käyttää, mutta ofaawat siitä ylpeillä" — julaa kateutta ja pätemä todistusta siitä, millä siwistyskannalla "Humppilainen" on, ja ehkä "Humppilainen" ottais myöskin tästä mieluisesti ofan, mutta älä nuole, ennenkuin tipahtaa.

Julkisesta soimaufsesta, näet puufoitamisesta, en tahdo tässä enempeä wirtfaa, sillä senlainen asfia, joka koskee ykfityistä henkilöä, tulee oikenden tutfittawaksi kunnian ja maineen tähden, joita kunkin ihmisen tulee kaifiina omaifutena säilyttää. Kuntalainen.

Maariasta helmikuun 22 p:nä 1884. Wähäisen wastinetta erään "Miettiän" firjeen loppupätkään, tämän sanoman 42 n:roissa.

Tarfasteltuani Miettiän neuwo-sanat, hawaitfin ettei niistä törfeämmistäfään siwottoman elämän harrastajista saifi janaakaan sanomissa wirtata, waan peittää heidän tilaansa. Mitä fai pitäifi filittää jäniffen käpälällä! — Miettiä esitteli että Wilhon oliif ollut edullifin nuhdella kahden kesken häntä, mutta onhan siihen tilaisuus Miettiänfin ryhtyä, jos fitte luulee woittawan weljensä! Wilho.

Ulkomaalta.

Höyrylaivaliikkeen alku ja edistys. Ensimmäiset koetukset tähtää hyörä liite-waimona laimoille teli Blasco de Garrah Barcelonassa. Waiwa hänen sitä tarfotusta warten telemä toteitonsa leifauussa 1543 kaiffilla pilkattiin, määräfi leifari Kaarle V luitentfin toimitunnan asfia tutkimaan, ja kun koetus päättyi edullisesti, nimitti leifari Garrahn upseeriksi ja antoi hänelle melkeisen rahalahjan. Kaarle I Englannissa autoi Damiid Rumfahelle patentin "walmistaa laimoja, jotka woiwat kulkea wästen tuulta ja wirtaa." Waiwa ranskalaiset Denis Papin'ille waatiwat etuoikeuden hyörhphoneen leifimiseen 1630, oli Jonathan Hulls, joka 1736 fai yheen, waiwa ei millolakaan tähtetyn patentin laimojen tuljettamiseen hyörhyn awulla, epäilemättä ensimmäinen englantilainen, joka aitoi tähtää tätä liitene waimoa. James Watt, joka on tehnyt enemmän kuin kaiffi hänen edelläwäijänsä hyörhphoneitten ja erittäin hyörhliituti-men juheen, fai ensimmäisen patentin hyörhphoneetta warten 1769. Kuka muuten ensifii ehdoitella panna laiman liitfeelle raitaan hyörhymisen awulla tahi ruuwin awulla weden olla, ei woiba toteen näyttää; ainoastaan se on warma että kapteeni Eritsefon'in rakentama laima oli ensimmäinen, joka hyörhwoiman awulla pantiin liitfeelle. Useampia koeluffia tehtiin paremmalla tahi huonommalla päätöfifellä. Koskewa yhti näisä kerrotaan eräissä salalaisissa sanomissa marraskuun 5 p. 1783: "Muutamia päiwäsi sitten tehtiin Themiin wirralla Bladfriars ja Westminster shlan wälillä koetus, jonka päätöfifestä oliin uteli-aita; mutta se ei onnistunut. Joka tabtoi uuden koneen awulla, joka pannaan liitfeelle wallealla ja oli asfettu raskaasti lastattun weneeseen, wiede sen blös wirtaa päin tuulta ja luodetta; mutta tarwittawat waimat puuttuimat. Kuitenkin toiwotaan leifimään, joka muuten on omituinen ja taibokas, olemassa suureffi hyörhlyf merikululle sanomilla siifamaassa. Yffi mies, joka pitää perää, woi, jos hän pitää wallean waimoissa, panna liitfeelle tuufi tahi useampia paria airoja ja siten nopeasti tuljettua suuren lastatun weneen."

Wuonna 1810 walmisti Robert Fulton ensimmäisen todellisen hyörhlaiman, nimeltä "Jersey", ja matkusti tällä sitten heinäkuun 2 p. 1812 Paulus Hookin, Jersey Cityn ja sittemmin Newhorkin wälillä. Lopulla wuonna 1813 antoi Fulton Yhyshwaltain presidentille setolaiman suunnitelman ja fai toimefseen tämän mukaan rakentaa laiman. Tämän laiman, "Fulton 1", rakennas alfoi leifakuun 20 p. 1814 Brownin warwissa Newhorkissa ja jo samana wuonna kokokuun 29 p. oli laima walmis. Ensimmäinen hyörhlaima, joka kulki waltameren yliife, oli amerikalainen hyörhlaima "Sawannah", se oli rakennettu Cortlaw Hookin warwissa Newhorkissa 318 tonnin kantowaimalla. Tämä laima kulki Lwerpolaista Newhorkiin 26 wuorokaudessa. Wuonna 1819 tuloi pitkin Misjouriä pienjä bal-lituffen laimoja, sillä aikaa kun "Robert Fulton teli mattoja Newhorkin Charleston'in, Hawanan ja Neworleans'in wälillä. Heinäkuun 12 p. 1822 saatiin toimeen "Rhebe Island'in ja Newhorkin hyörhlaimawalku", ja siten autistiin mittamaton lehtys hyörhlaimawalkulle. Suunnitelman ensimmäiseen raudalla pantfaroittun laimaan teli Robert E. Stewens Hoboken'issa wuonna 1832; se oli 250 jalkaa pitkä. Kuolema wuoteellansa lahjoitti Stewens yhden miljoonan dollaria tämän laiman rakentamiseen, jonka hän tahtoi lahjoittaa waltiolle New Jersey. Sittenkun rahat myöskin olimat annetut, mutta perilliset lahjaa wastaustaneet, myyfiin koto laima wanha-na rautana 55,000 dollarista. Tunnettu itä-waltalainen oppinut Josef Resfel koetti tähtää artinebesken ruuwia laiman liituttajaksi ja se onnistui hänelle wuofina 1826 — 29 walmistaa ruuwlaiman kuuden hewoswaiman hyörhphoneella. Hänen telemänsä koetuskuu ei onnistunut. Raitissa tapauksissa on hän antanut aigeen ruuwlaimojen rakentamiseen. Mutta John Eritsefon on kuitenkin tehnyt suunnitelman ensimmäiseen ruuwhyörhlaimaan ja mailman mainioon "Monitoriin."

Sähkösanoma.

Parifista helmik. 25 p. Agence Havas ilmoittaa; Englantilaisen sotawäen marsfi Tokariin on Kontooosta tulleen kiellon takia peräytetty. Suakimista kerrotaan, että nubialaiset sotamiehet kiel-täwät lähtemästä Trinitatiin. He sanowat, etteiwät heidän luotinsa woi kappinallisten filpiä puhkaista. Kun sitä

perelle, vaimenitinaan ja vaimenin ledo 2,35 f. pp
ja tulee Helsingistä, vaimenitinaasta ja Tampereeltä
lello 12,10 sydänpäivällä, taikii Turun ajan mukaita
festi.